Het pluis/niet-pluis gevoel

Haio: VAN DEN BIESEN Margot , U.G.
Promotor: VAN ROYEN Paul , U.A.
Praktijkopleider: BRUGGEMAN Veerle

Context: Onzekerheid is een belangrijk onderdeel bij het besliskundig proces van de huisarts. Uit onderzoek blijkt dat huisartsen vinden dat het pluis/niet-pluis gevoel een relevant fenomeen is wanneer we het hebben over het besliskundig proces van de huisarts. Er werd dan ook een vragenlijst ontwikkeld om het optreden van het pluis/niet-pluis gevoel bij de huisarts te kunnen vaststellen. Pijn op de borst en dyspnoe zijn 2 aanmeldklachten waarbij het besliskundig proces kan bemoeilijkt worden door onzekerheid. Deze klachten kunnen namelijk het gevolg zijn van banale pathologieën, maar kunnen tevens wijzen op een ernstige of levensbedreigende aandoening. Daarom is het interessant om de rol van het pluis/niet-pluis gevoel bij deze klachten te bepalen.

Onderzoeksvraag: Dit onderzoek streeft ernaar om de diagnostische waarde te bepalen van het pluis/niet-pluis gevoel bij patiënten met pijn op de borst of dyspnoe.

Methode: Eerst werd er een uitgebreid literatuuronderzoek uitgevoerd, waarbij werd gezocht naar wat er reeds bekend is over het pluis/niet-pluis gevoel bij het besliskundige proces van de huisarts. Er werd getracht om de bestaande literatuur over het pluis/niet-pluis gevoel in de eerstelijnszorg samen te vatten. Daarna werd er een prospectieve observationele multicentrische studie uitgevoerd bij huisartsen. Elke patiënt ouder dan 18 jaar, met exclusie van palliatieve patiënten en patiënten met gekende coronaire hartziekten, die over een periode van 3 maanden kwamen met als aanmeldklacht pijn op de borst en/of dyspnoe werden geïncludeerd. De deelnemende huisartsen kregen dan de opdracht om de gevalideerde pluis/niet-pluis vragenlijst net na het consult in te vullen en dit resultaat werd dan gecorreleerd met de ernst van de finale diagnose van de patiënt 4 weken na dit consult.

Resultaten: In totaal namen er 15 huisartsen deel, uit 8 verschillende praktijken, met een totaal van 97 ingevulde vragenlijsten over een periode van 3 maanden. Er waren 33 vragenlijsten waaruit een niet-pluis gevoel bleek (34%) en 64 waaruit een pluis gevoel bleek (66%). Twintig patiënten bleken na 4 weken een potentieel levensbedreigende diagnose te hebben (21%). De sensitiviteit van het niet-pluis gevoel bleek 0.85 en de specificiteit 0.79. De diagnostische accuraatheid was 0.80. Er was een positieve likelihood ratio van 4.09 (95% BI 2.55-6.58). Het verschil tussen de positieve likelihood ratio's wanneer de resultaten apart geanalyseerd werden voor dyspnoe en voor pijn op de borst bleek niet-significant.

Conclusie: We kunnen besluiten dat het PNPgevoel een belangrijke rol kan spelen bij het diagnostisch proces van de huisarts voor de aanmeldklachten pijn op de borst en dyspnoe. De kans op een levensbedreigende ziekte steeg van 20% naar 50.3% in aanwezigheid van een niet-pluis gevoel en daalde naar 4,5% bij een pluis gevoel. Huisartsen leren bedacht te zijn op de aanwezigheid van dit gevoel zou hun diagnostisch proces kunnen verbeteren. Verder onderzoek zou kunnen gebeuren om te bekijken hoe dit best praktisch aangepakt wordt, bijvoorbeeld in de opleiding van huisartsen. Gezien de bewezen transculturaliteit van dit gevoel zou het tevens interessant kunnen zijn om deze studie internationaal te kunnen herhalen met een grotere steekproefgrootte.